

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Quòd contemplatio in gustu sapientiæ duplici via exercetur, scilicet
mystica & scholastica: & de excellentiæ mysticæ Theologiæ. Cap. XLVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

rium, quod & *Maria elegit*, quæ *optimam partem elegit*. O vnum & unicum, cui nec aliquid comparari, ne dicam æquiparari valeat increatis, eligens amatoriam in Deum adhesionem suis exercitijs frequentare, vt cum sponsa: *Tenui eum, nec dimittam.*

Luc. 10.

Quod contemplatio in gustu sapientiæ duplici via exercetur, scilicet mystica & scholastica: & de excellentiæ mysticæ Theologia. Cap. XLVIII.

Indica mihi, quem diligis animam, ubi pascas, ubi cubes in meridie. Anima, quæ primò in schola humilitatis sub magistro Dei Filio ad semetipsam intrare, ac se cognoscere didicit, ac spiritu duce, de schola humilitatis ad cellaria charitatis peruenit, deinde suffulta floribus, & stipata malis; id est virtutibus & bonis moribus, ad regis cubiculum tunc admittitur, cuius amore languit: ibiq; modicū factū silentio suaviter inter amplexus desideratos quiescens, ipsa quidem dormit secundum hominem exteriorem, sed cor eius vigilat, donec interim veritatis arcana rimatur, quorum postmodum memoria statim reditura pacitur. Nam amor Dei cum intelligentia conditus, mentem insubriat, & ab exterioribus abstractam, sua virtute Deo conglutinat. Et quanto amor vehementior, & intelligentia lucidior, tanto validius mentem in se rapit, quousque tandem animus quæ sub Deo sunt abijcit, & in solo diuinæ contemplationis radio liberè figitur, licet breviter velut in quodam corusco luminis calicis emicantis fulgore: quia *corpus quod corrumpitur, aggrauat animam.* Et hic est locus ubi dilectus cubat in meridie, id est, contemplationis feruore. O verè locus quietis, & quem non immeritò cubilis nomine censuerim, in quo Deus, non quasi turbatus ira, nec velut distentus cura prospicitur, sed probatur voluntas eius in eobona, beneplacens, & perfectus. Hæc visio non terret, sed mulcet; inquietam curiositatē sedat, non excitat, sensus non fatigat, sed tranquillat. Tranquillus enim Deus tranquillat omnia, & quietum aspicere, quiescere est. Hoc autem cubiculum anima fidelis ingredi studeat, potissimum per exercitium mysticæ Theologiæ, de qua plura me dixisse memini in libro, qui intitulatur, Eden contemplatiuorum. Est autem mystica Theologia, quædam cognitio de Deo habita per coniunctionem affectus spiritualis cum eodem, dum eidem adheret, vt vnus spiritus cum eo fiat. Dicitur etiam hæc mystica Theologia sapientiæ, prout inter dona reponitur, scilicet à sapore, quasi sapida

Sap. 9.

Cant. 1.

Rom. 12.

Theologia
mystica.

K k

pida

pida scientia. Et vocatur à Dionysio irrationalis, & amens sapientia, quia superat rationem & mentem, transiens in affectum, non qualem, cunque, sed purum, ipsique mentali intelligentiae correspondentem, quo scilicet affectu videtur Deus à mundis corde, id est, sentitur & gustatur, iuxta illud: *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Unde mystica Theologia ad sui doctrinam innititur coniecturis habitibus ab intra in cordibus animorum deuotorum, sicut alia Theologia procedit ex his quae extrinsecus ostenduntur. Et sicut haec innititur rationibus perfectiori certitudine cognitis, ita perfectior & certior iudicari debet, ut videri potest plenius in Eden, Industria 6. & 18. per totum. Pro quo notandum, quod duplex est contemplandi modus, quo duplici via ad ardorem amoris peruenire valeamus. Primus modus in Deum cōsurgendi dicitur mysticus & secretus, ac per hoc omnibus alijs modis vtilior, nobilior, & ad habendum facilius, quem modum à filijs suis Dominus voluit frequentari, ac sensibilia funditus ab eis amoueri, ut multo felicius, & verius in secretiori thalamo affectus interiorius in amoris lectulo collocatum sentiant, quem Iudaei & Philosophi interioris caeci per creaturas exteriores discurrendo mendicant. Haec est illa mirabilis & occulta sapientia vnitua, quae per flammigeras affectiones consistit in amoris desiderio, ac sine omni meditatione & investigatione praevia, amantis affectum sursum trahit. De qua dicit Dionysius lib. de diuinis nominibus. Sapientia est dignissima Dei cognitio per ignorantiam cognita, secundum vnionem, quae est supra mentem, quando mens ab omnibus alijs recedens, postea seipsam dimittens, vnita est supersplendentibus radijs, imperferibili & profundo lumine sapientiae illuminata. Haec est sapientia Sanctorum, à profluuiio rotius Trinitatis fidelibus infusa, ac deifica diffusione diuinitus illapsa, qua mentes amantium rore caelesti perfusa, non aliud quod emolumentum temporale, non dona, sed ipsum, qui est totius deiformis emanationis principium, scintillantibus affectionibus, insatiabilibus desiderijs, vnituis aspirationibus, ipsum, inquam, solum tangere, & ipsi vniri desiderant. Hinc anima fidelis, per eam desiderijs ignitis usque ad vnionem plenissimam aspirare languida non desistat, quia non tantum virtutes per eam perfectum obinent principatum, sed & mens omni philosophia, omni que rationis investigationi & inquisitioni omnis Theologiae speculatiuae praenitur: nimirum cum principalis affectio, quae est scintilla synteresis, sola spiritui diuino.

Contem-
plandi mo-
dus duplex.

diuino vnibilis, non minus excedat intellectum, quam intellectus rationem, & ratio imaginationem: vnde & actionem suam ab intelligentia totaliter separatam habet, eidem mirabiliter supereminens: sicut ordo Seraphin, qui interpretatur ardens, est Deo vicinior, quam Cherubin, qui interpretatur pleritudo scientiae, & per consequens vberius, perfectius, & prius à Deo recipit influentiam. Et hæc potentia, vt est supremum in spiritu, ferè ab omnibus ignoratur, nisi quibus ab igne sancti Spiritus, apex affectus immediate tangitur & mouetur. Secundus modus in Deum consurgendi & perueniendi ad ardore amoris, scholasticus est & communis, in quo semper meditatio & cognitio præcedunt amoris affectione, vt pote quo per creaturas, vel intellectum cognoscitur Deus, antequam in ipsum affectus amoris accendatur. Vnde dicit Richardus, quod duo sunt contemplationum excessus, vnus in intellectu, alter in affectu, vnus in lumine, alter in amore. Cuius horum copia datur, verè dicere potest: *Introduxit me rex in celam vinariam.* Magna quippe sunt duo hæc bona, & non reperiuntur eis maiora, nec felicitati creaturæ rationalis magis accommodata, quam lumen cognitionis, & dulcedo affectionis: & vtrunque exigitur ad plenum gaudium diuinæ refectionis. Veruntamen, actus dilectionis præfertur actui cognitionis tanquam perfectior, eo quod eius actus est amantem cum amato copulare. Verus enim amor immediatius vnitur Deo, quam intellectus. Dicit enim Vercellensis super Cantica, quod intellectus & affectus simul coambulant vsque ad nouissimum intellectus, vbi habet suæ cognitionis, & sui luminis consummationem. Affectus autem adhuc cōtinuat principalia in Deum suspiria, & superintellectuales extensiones, intrans cum Mose diuinam *caliginem*, quæ est inaccessibile lumen, in qua Deus habitare dicitur, qui *posuit tenebras latibulum suum*: quam qui intrat, feliciter vnitur incomprehensibilitati diuinæ, quam non penetrat intelligentia, sed solus principalis affectus Deo per vnionem dilectionis vnibilis (quæ est effectiua vera cognitionis) vnitur Deo effectualiter ignoto cognitione multo meliori, quam sit cognitio intellectualis: quia, secundum Dionysium, perfectissimus modus, quo nosse intellectus Deo coniungi potest, est in quantum ei cōiungitur vt ignoto, quāuis in patria cōiungemur ei noto. Sed hoc mysterium secretissimū est, & nemo nouit, nisi qui accipit, nec accipit, nisi qui desiderat, nec desiderat, nisi que ignis Spiritus sancti medullatus inflammat. Hic enim nihil ferè potest natura, modicū

Cant. 1.

Exod. 20.

Psal. 17.

Lucæ 10.

iuuat industria, parum dandum est inquisitioni, & multam vnctio-
ni. Hoc denique pro certo tenendum est, quod quisquis huius dilecti
desiderio flagrat, quanto eum familiarius nouit, tanto amplius amat,
eoque feruentius illius desiderio æstuat. Hinc dicit in Euangelio dile-
ctus, quod *unum est necessarium. Vnum*, inquam, in quo est omne bo-
num, imò quod est omne bonum, & totum & solum bonum. Cogita
nunc, o anima mea, quantum sic illud bonum, & quam delectabile,
quod continet iucunditatem omnium bonorum, & non qualem
experti sumus in rebus creatis, sed tantò differentem, quantum differt
Creator à creatura. O qui hoc bono fruatur, quid illi erit, & quid illi
non erit? Certè quicquid volet, erit: & quicquid nolet, non erit. Cur
ergo per multa vagaris homuncio? Ama vnum bonum, in quo sunt
omnia bona, & sufficit tibi.

*Fructus spiritus quid sit, & quo modo sub vmbra Dei proprie per-
cipitur: & quò ad rationem fructus duo requi-
runtur. Cap. XLIX.*

Vmbra
causatur
ubi.

S*ub vmbra illius, quem desideraueram, sedi, & fructus eius dulcis gut-
tur meo.* Canticoꝝ secundo. Ad huius intellectum sciendū, quòd
tria sunt quæ causant vmbra, scilicet lumen, medium, & obiectū.
Christus igitur secundum diuinitatē, lumen est, à quo scilicet vmbra
Dei causatur. Medium autem ad cuius similitudinem hæc vmbra cõ-
pingitur, est eius humanitas per suæ gratiæ plenitudinem, & merito-
rum suorum abundantiam. Obiectum verò luminis, quod & vmbra
efficitur, est nostra voluntas, diuino lumini spontanea affectiōe sub-
iecta penitus: vt sicut vmbra mouetur secundum omnem motum in-
terpositi, à quo causatur, & ipsum quocunque processerit, comitatur:
sic illa voluntas vmbra Dei iam effecta, spiritum eius ad directionem
intrinsecus per omnia subsequitur, & extrinsecus humanitatem Do-
mini Iesu, eiusq; doctrinā etiam in omnibus semitis perfectionis imi-
tatur. Sic igitur nostra voluntas, vbi se diuino beneplacito funditus
offert, ibi ipsa Dei & Deus eius vmbra culum efficitur: quia in alteru-
tro suauiter requiescunt, & alter mirabili dulcissimaq; fruitione quadā
alterius est cõplexus. Vnde fidelis anima sub hac vmbra tria se reperit:
se gloriatur. Primò, desideratam vmbra, id est, ab æstu vitiorum, quo
diaboli laqueos vitare possit, concupitam refrigerationem, quantum
ad vim concupiscibile. Nam mali ardent in suis concupiscētis: imper-
fecti

Vmbra ani-
ma.